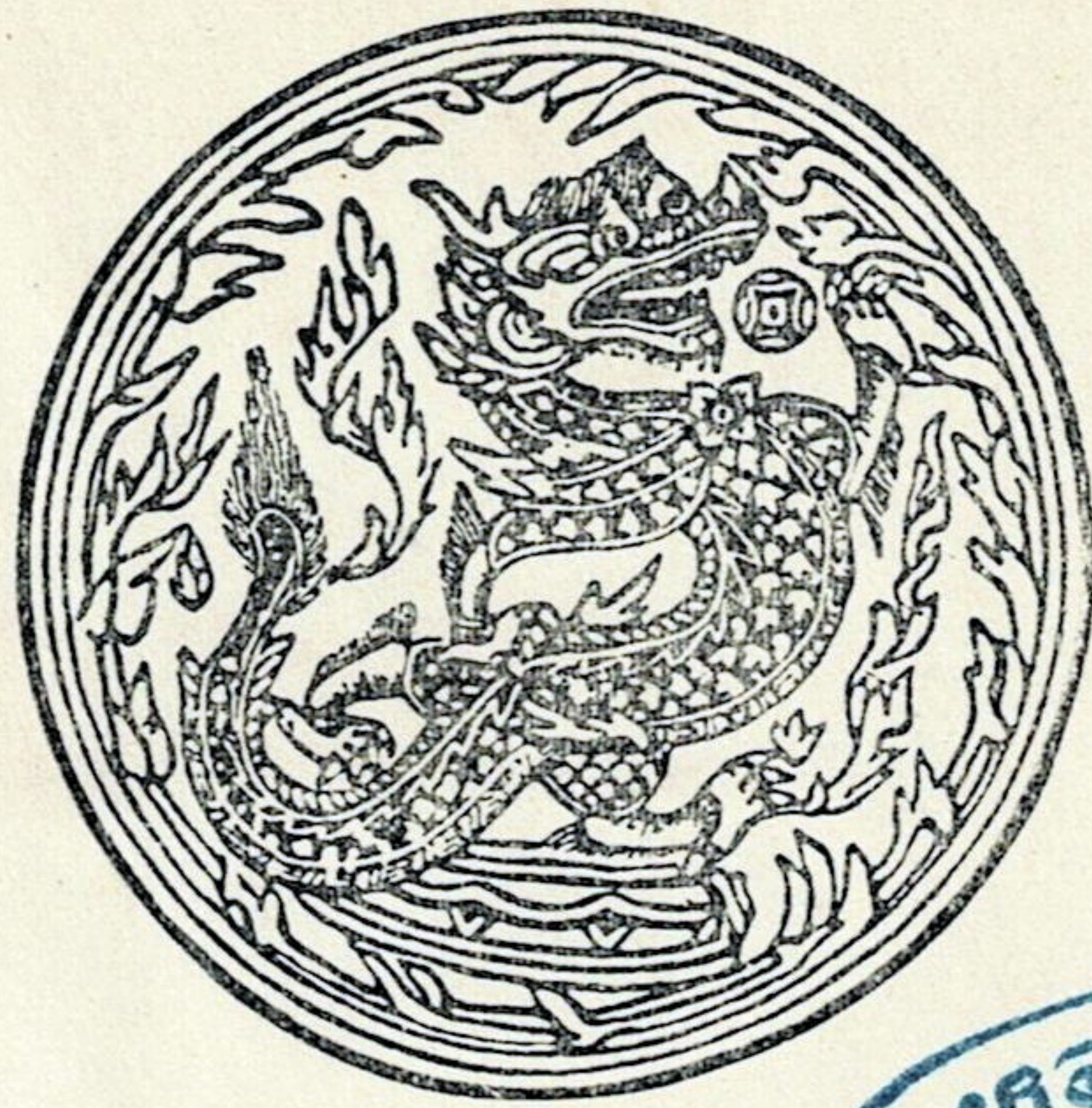

สุนทรพจน์

หอสมุดแห่งชาติสาขานครราชสีมา
อธิบดีกรมศิลปากร

กล่าวต้อนรับข้าราชการที่โอนมาจากกระทรวงวัง

สิงหาคม ๒๔๙๘

พิมพ์ที่โรงพิมพ์พระจันทร์ ท่าพระจันทร์

จังหวัดพระนคร

เลขห้อง

๗๗

เลขหมู่ ๘๙๕.๙๑๕

๘๗๗๒

เลขทะเบียน ๕.๓๐๘.๑๐๕๗๓ เลข

สุนทรพจน์
อธิบดีกรมศิลปากร
กล่าวต้อนรับข้าราชการที่โอนมาจากกระทรวงวัง

สิงหาคม ๒๔๗๘

ท่านทั้งหลาย

ในนามของกรมศิลปากร ข้าพเจ้าขอแสดงความยินดีต่อน
รับข้าราชการที่โอนจากกระทรวงวังมาสังกัดอยู่ในกรมนี้.

ในการที่ท่านทั้งหลายได้โอนจากกระทรวงวังมาอยู่ในกรม
ศิลปากรครั้งนี้ อาจจะยังมีความเข้าใจผิดกันอยู่บ้าง และความ
เข้าใจผิดเหล่านั้นบางที่จะเกิดขึ้นจากผู้เจตนาร้ายพยายามบ่าวข่าว
อกุศลเพื่อทำลายความสงบ ข้าพเจ้าจะไม่กล่าวถึงข้าราชการ
กระทรวงวังโดยทั่วไป ข้าพเจ้าจะกล่าวแต่เฉพาะข้าราชการ
แผนกช่างกองวังนอกและกองมหรสพ บรรดาที่ได้โอนมายังกรม
ศิลปากรนี้ มีคนเป็นอันมากเข้าใจไปว่าการที่ท่านทั้งหลายต้องโอน
มา ก็เพราะข้าพเจ้าไปขอร้องแย่งเอางานเหล่านั้นมาไว้ในอำนาจของ
ข้าพเจ้า แต่ผู้ที่ทราบความจริงและมีใจสุจริต จะบอกท่านได้ว่า
ข้าพเจ้ามิได้มีความมักใหญ่ใฝ่สูงอย่างนั้นเลย อันที่จริงกรม
ศิลปากรเท่าที่เป็นอยู่แล้ว ก็มีคนที่ข้าพเจ้าจะต้องปกครองอยู่เกือบ

๒๐๐ คน ทั้งนี้ไม่นับนักเรียนศิลปากร ซึ่งมีจำนวนเกือบ ๓๐๐
 เพียงเท่านั้นข้าพเจ้าก็เกรงภาระหนักมากเหลือประมาณ ข้าพเจ้าต้อง
 ใช้เวลาส่วนมากของข้าพเจ้าไปในทางที่คิดแสวงหาคุณความดีให้
 แก่คนทั้ง ๕๐๐ คนที่ข้าพเจ้าต้องปกครองอยู่ ซึ่งข้าพเจ้านอน
 ตาไม่หลับอยู่แล้ว เป็นการสนุกอย่างไรหรือ ที่ข้าพเจ้าจะไป
 หาเพิ่มมาอีกตั้ง ๒๐๐ ให้จำนวนข้าราชการกรมศิลปากรกลายเป็น
 เป็น ๔๐๐ คน และรวมทั้งนักเรียนศิลปากรด้วยก็เป็นจำนวน
 ถึง ๗๐๐ ซึ่งทำให้ข้าพเจ้ามีภาระเพิ่มขึ้น มีความหนักใจยิ่งขึ้น
 มีความลำบากในการปกครองมากขึ้น แต่อัตราเงินเดือนของ
 ข้าพเจ้าไม่ได้สูงขึ้น และข้าพเจ้าไม่ได้มีความดีอะไรเพิ่มพูนขึ้น
 ตรงกันข้าม เมื่องานมาก หนทางผิดพลาดก็ยังมีมาก และ
 จำนวนศัตรูก็ยิ่งเพิ่มขึ้นมาก ขอให้ทราบเถิดว่าไม่ใช่ของสนุกเลย
 ส่วนที่ว่าข้าพเจ้าจะมีภาระการงานเพิ่มขึ้นเพียงไรนั้น ขอให้ท่าน
 ลองคิดถึงเทียบดูความเป็นไปในสมัยก่อนกับเดี๋ยวนี้ว่าผิดกันอย่างไร
 กรมศิลปากรในครั้งกระโน้น ก็เท่ากับกองสถาปัตยกรรมและ
 กองประณีตศิลปกรรมในบัดนี้ ซึ่งแต่ก่อนมีอธิบดีอัตราเงิน
 เดือนราว ๔๐๐ บาท หอสมุดแห่งชาติในครั้งนั้น มีข้า
 ราชการรับเงินเดือนชั้นสูงถึง ๑,๒๐๐ บาทสองคน รวมเป็น ๒,๔๐๐
 บาท พิพิธภัณฑสถานในครั้งนั้นมีผู้บังคับบัญชาเป็นชั้นเจ้ากรม อัตรา
 เงินเดือนถึง ๖๐๐ บาท ส่วนราชการต่างๆ ที่โอนมาจากกระทรวงวัง

ในครั้ง^๕นี้ ถ้ารวมกันเข้าก็จะต้องเป็นกรรมกรรมหนึ่ง^๖ ซึ่งในครั้ง^๕โน้นจะต้องมีอธิปไตยเงินเดือนตั้ง ๘๐๐ บาท รวมงานต่างๆ^๖ที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าเป็นงานซึ่งจะต้องมีผู้บังคับบัญชาอย่างน้อย ๕ คน ซึ่งรัฐบาลจะต้องจ่ายเงินอย่างน้อยเดือนละ ๔,๖๐๐ บาท มาถึงบัดนี้งานทั้งหมดคนมาตกอยู่ในมือข้าพเจ้าคนเดียว และได้รับเงินเดือน ๖๐๐ บาท เมื่อท่านลองเปรียบเทียบกับคุณ^๕ ท่านก็จะเห็นได้ว่าการของข้าพเจ้ามีอยู่เพียงไร.

แต่เมื่อรัฐบาลแลเห็นว่าการบางอย่างทางกระทรวงวังควรจะโอนมาอยู่ที่ข้าพเจ้า ข้าพเจ้าก็รับภาระทั้งหลายด้วยความเต็มใจ ข้าพเจ้าได้คำนึงถึงความยากลำบากใด ๆ ที่จะบังเกิดมีแก่ตัวข้าพเจ้า เหตุผลที่ท่านทั้งหลายต้องถูกโอนมาอยู่ในกรมนี้ ก็เพราะว่าในบัดนี้เราได้ย้ายเข้าสู่ระบอบใหม่ เราอยู่ในสมัยแห่งรัฐธรรมนูญ ข้าราชการทุกคนมีความจำเป็นต้องทำงานเพื่อประชาชน และถือประโยชน์ของประชาชนยิ่งกว่าประโยชน์อื่นทั้งหลาย ที่จริงการเปลี่ยนแปลงในเมืองเรา มิได้ตัดต้นกันรากเหมือนอย่างที่ทำกันในบางประเทศ ข้าราชการส่วนใดหรือบุคคลใด ๆ ที่สามารถทำประโยชน์แก่ประชาชน ก็ยังคงรักษาไว้ สำหรับท่านทั้งหลายผู้เป็นนักศิลปิน รัฐบาลมองเห็นว่ายังสามารถจะทำประโยชน์แก่ประชาชนได้มาก จึงมิได้ยุบเลิก เพียงแต่ได้ตัดทอนลงบ้างเท่าที่จำเป็น แล้วให้โอนมาไว้ในกรมนี้ เพื่อให้ได้รวบรวมกันอยู่ใน

แหล่งแหล่งศิลปของชาติ แต่เราต้องไม่ลืมว่าต่อไปนี่เราจะต้องทำ
งานเพื่อชาติเพื่อประชาชน งานสำคัญของพวกเราก็คือรักษาศิลป
ของชาติไทยไว้มิให้เสื่อมสูญย์ แสดงให้ต่างชาติแลเห็นว่าเรามี
อารยธรรมและวัฒนธรรม เรามีหน้าที่ช่วยพลเมืองให้ดำรงชีวิต
อยู่ด้วยความเบิกบานรื่นรมย์และเห็นโลกเป็นที่สุขสบาย เรามี
หน้าที่ให้การศึกษแก่เยาวชนโดยวิธีใช้ศิลปของเราเป็นอุปกรณ์ เรา
มีหน้าที่จงใจชนชาติไทยทั้งหลายที่ยังแตกฉานชานเข็นอยู่ในดิน
แดนต่างๆ ให้เขารู้สึกว่าแหล่งกลางแห่งอารยธรรมและวัฒนธรรม
ของเขาอยู่ในประเทศสยามนี้ เท่าที่กล่าวมาโดยย่อนี้ ท่านทั้งหลาย
จะเห็นได้ว่างาน การของท่านมีขอบเขตกว้างขวางมากกว่า
เมื่ออยู่ในกระทรวงวัง และหนทางที่ท่านจะทำการสนองคุณชาติ
ก็มากมาย ถ้าท่านเป็นผู้ที่รักชาติจริง ๆ ท่านจะรู้สึกภูมิใจใน
งานใหม่ของท่านนี้เป็นอันมาก.

เมื่อเราเข้ามาอยู่ในระบอบใหม่ และทำงานอย่างใหม่ วิธี
การต่าง ๆ ก็ต้องเปลี่ยนแปลงไปตามทางใหม่หลายประการ แทน
ที่ท่านจะต้องทำงานตามใจผู้บังคับบัญชา ท่านจะต้องทำงานตาม
ระเบียบซึ่งเป็นของแน่นอนกว่าใจคน แทนที่ท่านจะต้องคอยเอา
ใจใส่ว่า ผู้บังคับบัญชาจะชอบอย่างไรเกลียดอย่างไร ท่าน
ไม่ต้องเสียเวลาไปคิดถึงเรื่องนั้น เพราะมีระเบียบให้ท่านเดินเป็น
บรรทัดฐาน ถ้าท่านทำตามระเบียบแล้ว ท่านต้องเป็นฝ่ายถูกเสมอ

แทนที่ท่านจะถูกลดเงินเดือนเล่นเฉยๆ ตามความพอใจของผู้
บังคับบัญชา ท่านจะมีประกันอันแน่นอนว่า การขึ้นเงินเดือน
หรือลดเงินเดือน การรับบำเหน็จความชอบหรือการถูกลงโทษ
ทั้งหลายนั้น จะต้องเป็นไปตามบทกฎหมายและระเบียบข้อบังคับ
อันแน่นอนเสมอ.

ขอท่านทั้งหลายอย่าได้คิดว่าท่านโอนจากเจ้าคุณวรพงศ์ มา
อยู่กับข้าพเจ้า การทางโน้นท่านจะนึกอย่างไรก็ตามใจ แต่การ
ทางนี้ขออย่าให้ท่านนึกถึงตัวบุคคล ท่านไม่ได้มาอยู่กับข้าพเจ้า
ท่านมาอยู่กับกรมศิลปากร ท่านไม่ต้องทำอะไรตามใจข้าพเจ้า
แต่ท่านต้องทำตามระเบียบของกรมศิลปากร ตัวข้าพเจ้าไม่สำคัญ
เพราะชีวิตของมนุษย์ย่อมเปลี่ยนแปลงได้ ข้าพเจ้าอาจจะเปลี่ยน
ตำแหน่งหน้าที่ไปดีกว่านี้ หรือเลวกว่านี้ หรือต้องถูกออกจาก
ราชการ หรือเป็นอย่างอื่นไปเมื่อไรก็ไม่มีใครทราบ แต่ระเบียบ
ที่ตั้งไว้จะต้องเป็นของมั่นคงถาวร ท่านต้องนึกถึงระเบียบ ไม่
ต้องนึกถึงตัวข้าพเจ้า ถึงแม้ข้าพเจ้าเอง ข้าพเจ้าก็นับถือระเบียบ
มากกว่าตัวข้าพเจ้าเอง ท่านผู้ใดมาลบหลู่ตัวข้าพเจ้า ข้าพเจ้าอาจ
จะให้อภัยได้ แต่ท่านผู้ใดลบหลู่ต่อระเบียบที่วางไว้ ข้าพเจ้า
จะไม่ให้อภัยเลยเป็นอันขาด.

ทุกๆ ท่านคงอยากทราบว่า เมื่อได้โอนงานมาไว้ในกรม
ศิลปากรแล้ว จะต้องทำงานอย่างไรบ้าง ข้าพเจ้าจะขอชี้แจงให้ท่าน

ทราบโดยย่อ ๆ ว่า ในขั้นต้นข้าพเจ้ายังไม่เปลี่ยนแปลงอะไร
สำหรับงานช่างกองวังนอก ข้าพเจ้าสมทบเข้าในกองสถาปัตย
กรรมและประณีตศิลปกรรม ในความควบคุมของพระสาโรช
รัตนนิมมานก์ ฉะนั้นสำหรับช่างจึงไม่มีข้อที่จะต้องพูดกันมากนัก
ข้อความที่ข้าพเจ้าจะกล่าวต่อไปนี้ จะได้กล่าวแต่เฉพาะข้าราชการ
การฝ่ายมหรสพ ซึ่งข้าพเจ้าแบ่งงานออกเป็นสามส่วน คือ

ปี่พาทย์และมโหรี จัดเป็นส่วนหนึ่ง เรียกว่า หมวด
ดุริยางค์ไทย ให้หลวงประดิษฐไพเราะเป็นผู้ควบคุม

โขนและละคร จัดเป็นส่วนหนึ่ง เรียกว่า หมวดนาฏศิลป์
ให้คุณหญิงนุกานทรกุลเป็นผู้ควบคุม

เครื่องสายฝรั่งหลวง จัดเป็นส่วนหนึ่ง เรียกว่า หมวด
ดุริยางค์สากล ให้พระเจนดุริยางค์เป็นผู้ควบคุม.

บรรดาผู้ควบคุมเหล่านี้มีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลงานใน
หมวดของตน ทั้งในทางปกครองและทางวิชาการ.

แต่นอกจากนี้ ข้าพเจ้าตั้งใจจะให้มีความเห็นที่คนหนึ่ง ซึ่ง
จะทำงานสัมพันธ์ในระหว่างส่วนราชการทั้งสามเฉพาะแต่งานฝ่าย
ธุรการ โดยไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับทางวิชาการ ที่ต้องมีคนทำ
งานในหน้าที่นี้ ก็เพราะทางธุรการเป็นงานจุกจิก โดยเฉพาะ
อย่างยิ่ง คืองานที่ต้องปฏิบัติตามระเบียบในพระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน ซึ่งบางที่ท่านทั้งหลายจะยังไม่ทราบว่ามีความ

ลำบากเพียงไร งานชนิดนั้นจะต้องมีคน ๆ หนึ่งทำให้โดยเฉพาะ
 คนที่จะทำงานนั้นจะเป็นใคร ข้าพเจ้ายังไม่แน่ใจ ได้มองหาอยู่
 แล้วยังไม่ตกลง แต่จะเป็นใครก็ตาม ขอให้ทราบว่าผู้ที่จะเป็น
 เจ้าหน้าที่ในการนี้ เขามีหน้าที่ทำความสะดวกให้แก่ท่าน เขา
 จะไม่ได้มาเป็นนายท่าน เพราะในระบอบใหม่นี้ ไม่มีใครเป็น
 นายใคร ทุกคนขึ้นตรงต่อกฎหมายต่อวินัยและระเบียบข้อบังคับ
 และทุกคนมีหน้าที่ช่วยกันรักษาระเบียบรักษาวินัยให้ศักดิ์สิทธิ์
 อยู่เสมอ.

มีบางคนเคยมาถามข้าพเจ้าว่า ข้าราชการที่โอนมาคราวนี้
 จะต้องเรียนหนังสือหรือไม่ และดูเหมือนมีหลายคนที่กล่าวว่า
 ต้องถูกบังคับให้เรียนหนังสือ ในเรื่องนี้ข้าพเจ้าขอตอบอย่างชัด
 แจ้งว่า ข้าพเจ้าจะต้องให้เรียน จะต้องให้ข้าราชการมีความรู้ใน
 ทางหนังสืออย่างน้อยก็เท่าขีดประถมศึกษา เพราะวิธีการอัน
 สำคัญของข้าพเจ้านั้น อยู่ที่ว่า นักศิลปต้องเป็นผู้มีการศึกษาด้วย
 เพราะนักศิลปมีหน้าที่ให้การศึกษาแก่ประชาชน ถ้านักศิลปคน
 ใดให้การศึกษาแก่ประชาชนไม่ได้ ก็ไม่มีประโยชน์ และการที่
 จะสามารถให้การศึกษาแก่ประชาชนได้ ตนเองจำต้องมีการศึกษา
 ด้วย อีกประการหนึ่ง พวกเราทั้งหลายมีหน้าที่ในทางเผยแผ่
 อารยธรรมและวัฒนธรรมของชาติ ถ้าเราเป็นผู้ที่ไร้การศึกษา เรา
 จะเผยแผ่ออกไปได้อย่างไร ข้อที่ว่านักศิลปจักต้องมีการศึกษานั้น

เป็นหลักที่ถ้อยกันอยู่ทั่วไปในประเทศที่เจริญแล้ว เพราะเขามอง
 เห็นอย่างชัดเจนว่า นักศิลปะที่ไม่มีการศึกษานั้น เป็นอันตราย
 แก่บ้านเมืองยิ่งนัก ในบางประเทศเขามีกฎหมายบังคับว่า นัก
 แสดงละครจะออกแสดงให้ประชาชนดูได้ จะต้องเป็นผู้ได้ผ่าน
 การศึกษาวิชาสามัญถึงมัธยมศึกษา ในประเทศเราก็คงจำเป็นต้อง
 ต้องมีกฎหมายชนิดนี้สักวันหนึ่ง เพราะอันตรายที่เกิดจากนัก
 ศิลปะที่ไม่รู้การศึกษา ซึ่งฝรั่งเรียกว่า Uneducated Artists นั้น เรา
 ได้เห็นกันอยู่มากแล้ว ลิเก ละคร หรือนักเล่นกลอนสดที่
 แสดงกันอยู่ในเวลานี้ตามโรงมหรสพต่าง ๆ นั้น ในบางครั้งเรื่อง
 ที่แสดงหรือคำพูด เป็นการแสดงต่อระบอบรัฐธรรมนูญ แสดง
 ต่อศีลธรรม จูงใจคนให้หันไปในทางอันไม่พึงปรารถนา และ
 ให้ความรู้ที่ผิด ๆ แก่คนดูคนฟังในเรื่องคำพูดและภาษา เราได้
 เห็นอยู่แล้วว่า ในเมืองเรานักแสดงละครไม่ได้รับความยกย่อง
 เชิดชูเหมือนในนานาประเทศ ก็เพราะเหตุที่ไม่รู้การศึกษานั้นเอง
 เราจะโทษอย่างอื่นไม่ได้ ถ้าเราได้จัดให้นักศิลปะของเราได้รับการ
 ศึกษาเพียงพอ จนเรียกได้ว่าเป็น Educated Artists แล้ว นัก
 ศิลปะของเราก็จะได้รับความยกย่องเหมือนในนานาประเทศอย่าง
 แน่نون เมื่อ ๓ เดือนมาแล้ว นักเรียนของเราได้ออกไปแสดง
 ละครในประเทศญี่ปุ่น ได้รับความรับรองอย่างแจ่มเมืองที่มีเกียรติ
 ก็เพราะเหตุอย่างเดียว คือทางญี่ปุ่นเขาเห็นว่า พวกที่ไปนั้นเป็น

895.915 16-30 ม. 10593
8492

๕

นักเรียนที่ได้รับการศึกษา ถ้าหากเราส่งละครออกมาออกไป ถึง
แม้จะรำลึกสักเพียงไร ก็อย่าหวังเลยว่าจะได้รับเกียรติยศเช่นนั้น
นี่แหละจะเห็นได้ว่าการศึกษาก็คือการสำคัญอย่างยิ่ง และจำเป็น
จริงๆ ที่พวกเราซึ่งได้ชื่อว่าเป็นนักศิลป์ของรัฐบาลจะต้องได้รับ
การศึกษาตามควร.

แต่ท่านทั้งหลายอย่าตกใจ ข้าพเจ้าจะไม่บังคับให้ท่านไปนั่ง
เรียนกับเด็ก ๆ ข้าพเจ้าจะไม่บังคับให้ท่านออกเงินจ้างครูสอน
เป็นพิเศษ ข้าพเจ้าจะไม่หักเงินเดือนของท่านเป็นค่าจ้างครู แต่
ข้าพเจ้าจะถือว่า การเรียนเป็นราชการอันหนึ่ง ข้าพเจ้าจะจัดครู
สอนให้ และการเรียนขณะนั้นท่านจะต้องเรียนอย่างมากเพียงวัน
ละ ๒ ชั่วโมง ทั้งนี้เพื่อประโยชน์แก่ตัวของท่านเอง ท่านไม่ต้อง
อายเด็ก เพราะข้าพเจ้าจะไม่จัดให้สอนในหมู่เด็ก จะจัดการ
สอนเป็นพิเศษให้สมกับที่ท่านทั้งหลายเป็นผู้ใหญ่แล้ว แปลว่า
ท่านจะได้รับการศึกษาเปล่า ๆ โดยไม่ต้องเสียอะไร นับว่าเป็นผล
ประโยชน์เพิ่มขึ้นจากผลประโยชน์ในทางราชการที่ท่านจะได้รับ.

การศึกษานั้น จะได้แบ่งออกเป็นสองส่วน คือสำหรับผู้
ยังไม่รู้หนังสือ หรือรู้ไม่พอ จะต้องเรียนหนังสือให้เข้าขีดประถม
ศึกษา เป็นส่วนหนึ่ง อีกส่วนหนึ่งสำหรับผู้ที่มีความรู้ทางหนังสือ
เพียงพอ และมีความรู้ในเชิงศิลป์เป็นอย่างดีแล้ว ก็อยู่ใน
ฐานะที่จะได้เป็นครูต่อไปภายหน้า จำต้องได้รับความอบรมใน

หลักทั่วไปของวิชาครู และต้องได้รับความอบรมในหลักวิชาการ
ศิลปากรตามสมควร จึงจะสมกับที่เป็นข้าราชการในกรมนี้.

การอบรมศึกษานี้ ข้าพเจ้าถือเป็นส่วนหนึ่งของราชการ ผู้
ใดไม่มารับการอบรมศึกษา ข้าพเจ้าจะถือว่าเสมือนว่าขาดราชการ.

อนึ่งการอบรมศึกษานี้ ท่านอย่าคิดว่าเป็นของเด็กๆ อย่า
บังเกิดความท้อใจว่าข้าพเจ้าเอาท่านกลับมาเป็นเด็ก อันที่จริงการ
อบรมศึกษาต้องทำกันอยู่เสมอ แม้ครูของกระทรวงธรรมการที่
สำเร็จการศึกษาออกไปเป็นครูแล้ว ก็ยังต้องมีการอบรมกันทุกปี.

ข้าพเจ้าขอบอกล่วงหน้าไว้ว่า ต่อไปภายหน้าการขึ้นเงินเดือน
เลื่อนฐานะ ข้าพเจ้าจะถือการอบรมศึกษานี้เป็นคะแนนสำคัญ
ส่วนหนึ่ง.

ในที่สุดนี้ ข้าพเจ้าขอต้อนรับท่านทั้งหลายซึ่งมาเป็นเพื่อน
ร่วมงานของข้าพเจ้า และข้าพเจ้าเชื่อมั่นว่าข้าราชการเก่าทั้งหลาย
ในกรมศิลปากรก็คงมีความยินดีต้อนรับข้าราชการใหม่ทุกคน ขอ
ให้เราทำงานด้วยกันด้วยความบริสุทธิ์ใจ ข้าราชการทุกคนที่โอน
มา คงได้รับเงินเดือนตามเดิมไปก่อน และต่อไปเมื่อข้าพเจ้าได้
ทำการปรับปรุงตามวิธีใหม่เสร็จแล้ว ก็หวังว่าคงจะได้มีการเปลี่ยน
แปลงตำแหน่งและอัตราเงินเดือนบ้างตามควร แต่การเปลี่ยน
แปลงนั้น ขอให้ท่านแน่ใจว่า ท่านจะไม่ถูกลดเงินเดือนอย่าง
ที่ท่านเคยถูกมาแล้ว ข้าพเจ้าจะไม่ลดเงินเดือนใคร ถ้าออกก็ออก

กันทีเดียว แต่ข้าพเจ้าจะพยายามจนสุดความสามารถที่จะพะยุง
ฐานะของท่านทั้งหลายให้ดียิ่งๆ ขึ้นไป แต่ท่านทั้งหลายจะต้อง
ทำงานในหน้าที่ของท่านให้เต็มกำลัง เมื่อเราทำงานด้วยความกลม
เกลียวกัน เห็นแก่ประโยชน์ในราชการด้วยกัน เราก็อยู่ด้วย
กันได้.

ขอให้ท่านทั้งหลายจงมีความสุขความเจริญทั่วกันเทอญ.

ระเบียบปฏิบัติราชการ
ของข้าราชการแผนกบริหาร

๑. ข้าราชการทุกคนที่มีเงินเดือนตั้งแต่ ๑๕ บาทขึ้นไป ต้องมารับราชการในวันปกติ ตั้งแต่เวลา ๘ ถึง ๑๕ นาฬิกาทุกวัน.

๒. ข้าราชการที่มีเงินเดือนตั้งแต่ ๑๐ บาทขึ้นไป แต่ไม่ถึง ๑๕ บาท ให้มารับราชการสัปดาห์ละ ๔ วัน ตามปกติในวันจันทร์ อังคาร พุธ และพฤหัสบดี ส่วนข้าราชการที่มีเงินเดือนต่ำกว่า ๑๐ บาท ให้มารับราชการสัปดาห์ละ ๒ วัน ตามปกติในวันศุกร์และวันเสาร์.

แต่ถ้ามีความจำเป็นเกิดขึ้น เกี่ยวกับการฝึกซ้อมหรือออกแสดง หัวหน้าหมวดจะเรียกให้มาในวันใดวันหนึ่งก็ได้.

๓. ข้าราชการที่มีเงินเดือนตั้งแต่ ๒๐ บาทขึ้นไป ต้องมารับราชการ และกลับโดยพาหนะของตนเอง แต่ข้าราชการที่มีเงินเดือนต่ำกว่า ๒๐ บาท และอยู่ในย่านไกลที่จะใช้รถรับส่งได้ ทางกรมจะได้จัดรถรับส่ง หรือให้ค่าพาหนะเมื่อจำเป็น.

๔. การมาและการกลับให้ลงนามและเวลาในสมุดลงเวลาเสมอ.

๕. ข้าราชการคนใดต้องทำงานในเวลากลางคืน เช่นส่ง

วิทยุหรือแสดงละครหรือรายการใด ๆ ก็ตาม มีสิทธิได้รับพัก
ผ่อนในเวลากลางวันต่อไป ๑ วัน เว้นแต่มีงานฉุกเฉิน.

๖. เมื่อไม่มีราชการอย่างหนึ่งอย่างใดโดยตรง ให้หัวหน้า
หมวดจัดให้ทำการฝึกซ้อมดนตรีหรือนาฏศิลป์โดยมิให้เสียเวลา
อยู่เปล่า.

๗. หัวหน้าหมวดจะแบ่งส่วนราชการย่อยออกไป และตั้ง
รองหัวหน้าควบคุมกันต่อไปก็ได้ จะตั้งใครรับหน้าที่อันใดที่เป็น
การประจำ ให้เสนอความเห็นมาให้กรมออกคำสั่งตั้ง.

๘. ข้าราชการคนใดได้รับคำสั่งให้มาทำการสอนทางโรงเรียน
ศิลปากร ต้องมาทำการสอนตามระเบียบของโรงเรียน.

๙. ในระหว่างเวลาที่ยังต้องอาศัยสถานที่ในพระราชฐานสำ
หรับทำการฝึกซ้อมหรือกิจการใด ๆ อยู่ นั้น ข้าราชการทุกคน
จะต้องปฏิบัติตามกฎและธรรมเนียมอันเกี่ยวแก่พระราชฐานทุก
ประการ.

๑๐. ข้าราชการทุกคนจะต้องเข้ารับการศึกษอบรมวิชาครูและ
วิชาสามัญตามวันเวลาซึ่งจะได้ประกาศภายหลัง การอบรมนั้นให้
ถือหลักดังนี้

(ก) ข้าราชการทุกคนที่มีอายุต่ำกว่า ๓๐ ปี หากมีความรู้
ในทางหนังสือยังไม่ถึงขีดประถมศึกษา ต้องเข้ารับการศึกษทาง
หนังสือให้มีความรู้ถึงขีดยกนั้น.

(ข) ข้าราชการแผนกโฆษณาละครและดนตรี บรรดาที่มีเงิน
เดือนตั้งแต่ ๑๕ บาทขึ้นไป ไม่ต่ำกว่าอายุเท่าใด จะต้องได้รับ
การอบรมโดยฟังปาฐกถาวิชาครู และความรู้ทั่วไปในการศิลปากร.

๑๑. ห้ามมิให้ข้าราชการคนใดออกแสดงหรือทำการสอนศิลป
ของตนนอกราชการของกรมศิลปากร เว้นแต่จะได้รับอนุญาต.

๑๒. ข้าราชการทุกคนต้องส่งรายงานการ ปฏิบัติราชการ ของ
ตนทุกวัน ตามแบบที่ใช้อยู่ในกรมศิลปากร.

๑๓. ข้าราชการทุกคนต้องมีสมุดประจำตัว แสดงถึงความรู้
การศึกษา และงานที่ทำ สมุดประจำตัวนี้ จะได้อ้างแบบและ
พิมพ์ให้.

๑๔. ข้าราชการทุกคน จะต้องปฏิบัติตามวินัยข้าราชการพล
เรือนซึ่งได้คัดจากพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนคดีไว้
ทำระเบียบขึ้นโดยเคร่งครัด.

กรมศิลปากร

สิงหาคม ๒๔๗๔

วินัยข้าราชการพลเรือน

หมวด ๑

ชนิดต่าง ๆ ของวินัย

มาตรา ๓๕ ข้าราชการพลเรือนต้องสนับสนุนการปกครองระบอบรัฐธรรมนูญด้วยความบริสุทธิ์ใจ และจักต้องพยายามชี้แจงต่อบุคคลในบังคับบัญชาและในอำนาจของตนให้เข้าใจและนิยมต่อการปกครองระบอบรัฐธรรมนูญ.

มาตรา ๔๐ ข้าราชการพลเรือนต้องเชื่อฟังผู้บังคับบัญชาคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมาย ผู้ที่อยู่ใต้บังคับบัญชาจักต้องปฏิบัติตาม ห้ามมิให้ดื้อดึงขัดขืนหลักเลียง ถ้าไม่เห็นพ้องด้วยคำสั่งนั้น จะเสนอความเห็นคัดทานเป็นลายลักษณ์อักษรก็ได้ แต่ต้องเสนอทันที และเมื่อได้คัดทานดังกล่าวมานั้นแล้ว ผู้บังคับบัญชามีได้สั่งถอนหรือแก้คำสั่งที่ส่งไป ผู้ที่อยู่ใต้บังคับจักต้องปฏิบัติตาม แต่ให้ผู้บังคับบัญชารายงานขึ้นไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงที่ตนสังกัดตามลำดับ.

ในการปฏิบัติราชการ ห้ามมิให้กระทำการข่มผู้บังคับบัญชาเหนือตน เว้นไว้แต่จะได้รับการอนุญาตเป็นพิเศษชั่วคราว.

มาตรา ๔๑ ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความระมัดระวัง
มิให้เสียหายแก่ราชการ.

มาตรา ๔๒ ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต
ห้ามมิให้รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา และห้ามมิให้อาศัย
อำนาจหน้าที่ราชการจะโดยทางตรงหรือทางอ้อมก็ตาม เพื่อหา
ผลประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือแก่ญาติมิตรของตน.

มาตรา ๔๓ อุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ
ห้ามมิให้เป็นตัวกระทำการในห้างหุ้นส่วน หรือบริษัทใดๆ
และห้ามมิให้กระทำการหาผลประโยชน์อย่างใดๆ อันอาจเป็น
ทางให้เสียความเที่ยงธรรมในหน้าที่ราชการของตน.

มาตรา ๔๔ รักษาชื่อเสียงมิให้ชนชอว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว
ห้ามมิให้ประพฤติตนเป็นคนเสเพล เสพเครื่องทองของ
เมฆาณไม่สามารถครองสติได้ มีหนี้สินล้นพ้นตัว หรือทำความ
ผิดอาชญา หรือกระทำการใดๆ อันอาจเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่ง
หน้าที่ราชการ.

มาตรา ๔๕ สุภาพเรียบร้อยต่อผู้บังคับบัญชาและต่อประ
ชาชน

ห้ามมิให้คู่มั่นหยาบหยามบุคคลใด ๆ.

มาตรา ๔๖ รักษาความสัมพันธ์ระหว่างข้าราชการและช่วย
เหลือซึ่งกันและกัน.

มาตรา ๔๗ อุตสาหะและอำนวยความสะดวกในหน้าที่
ราชการ.

มาตรา ๔๘ รักษาความลับในราชการ.

หมวด ๒

โทษผิดวินัย

มาตรา ๔๙ โทษผิดวินัยตามพระราชบัญญัตินี้มี ๔ สถาน คือ

(๑) ไล่ออก

(๒) ลดขั้นเงินเดือน

(๓) ตัดเงินเดือน

(๔) ดำเนินโทษเป็นลายลักษณ์อักษร.

หอสมุดแห่งชาติ
สาขาสถาปัตยกรรม

พิมพ์ที่โรงพิมพ์พระจันทร์ ทำพระจันทร์ พระนคร

นายถิม หงส์ลดารมภ์ ผู้จัดการการเงิน

นายสนั่น ตันบุญขึ้น ผู้พิมพ์โฆษณา

วันที่ ๑๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๗๘